

DEEL III – Praktische informatie

Faunaschade afhandeling

1. Inleiding

Zoals in deel I van het WBE-handboek is beschreven zijn de provincies verantwoordelijk voor de faunaschade. In een FBP heeft de provincie de mogelijkheid om maatregelen te treffen om deze schade zoveel mogelijk te beperken. Naast de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker heeft ook de WBE hierin een wettelijke plicht.

[Uitvoering Faunabeheerplan](#)

Omgevingswet Artikel 8.2

“Een wildbeheereenheid geeft uitvoering aan het faunabeheerplan, bedoeld in artikel 8.1, tweede lid, en bevordert dat het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren en de jacht worden uitgevoerd in samenwerking met, en ten dienste van, grondgebruikers of terreinbeheerders.”

Indien er ondanks alle getroffen maatregelen toch faunaschade optreedt is het afhandelen van deze schade niet alleen een zaak van de grondgebruiker. Ondanks dat enkel de grondgebruiker formeel verantwoordelijk is voor eventuele schade heeft een jager op deze gronden wel een belang.

Het is dan ook van grote waarde dat **grondgebruiker en jager samenwerken**. Zodat de onderlinge band steviger wordt en gegevens optimaal benut. Zodat een vlotte en correcte afhandeling van de schade plaatsvindt. Hoe deze schadeafhandeling in zijn werk gaat wordt in de volgende paragrafen behandeld.

2. Faunaschade

Landelijk zijn er **Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade** opgesteld.

Daarin is opgenomen dat er sprake is van faunaschade:

- Bij directe gewasschade of vraat, graven, wroeten of vegen.
- Bij beroepsmatig geteelde gewassen en daarvan (deels) inkomensafhankelijk zijn (bedrijfsmatige landbouw).
- Als de grondgebruiker er redelijkerwijs alles aan heeft gedaan om schade te voorkomen.

De grondgebruiker kan schade voorkomen door bij dreigende schade direct voldoende maatregelen te treffen en gebruik te maken van een door de FBE afgegeven omgevingsvergunning. Bij de FBE kan worden nagevraagd of er voor bepaalde maatregelen omgevingsvergunning of vrijstellingen

zijn verleend. Maar bovenal is het van belang dat de grondgebruiker samen met de jager/schadebestrijder afstemming zoekt over de taakverdeling. Zodat de inzet van alle partijen zo effectief en efficiënt mogelijk gebeurt.

Uiteindelijk is het eventueel toekennen van tegemoetkoming faunaschade is sterk afhankelijk van diverse zaken en verschilt per provincie of zelfs per WBE. Onderstaand de hoofdonderwerpen die van invloed zijn:

- genomen preventieve maatregelen, BIJ12 **Fauna Preventie Kit** (FPK), zie <https://www.bij12.nl/onderwerp/faunaschade/schade-voorkomen/>
 - visuele maatregelen;
 - akoestische maatregelen.
- Periode van ontstaan van de schade.
- Diersoort die de schade veroorzaakt.
- Schade aan materialen en/of gebouwen.
- Moment van indien schade (moet binnen 7 werkdagen na ontstaan schade).

Vanuit de Jagersvereniging willen we benadrukken dat er sprake is van een **tegemoetkoming** en niet, zoals in de volksmond vaak wordt gezegd “schadevergoeding”. De grondgebruiker wordt niet schadeloos gesteld, deze ontvangt een “bijdrage in geleden schade”: een tegemoetkoming dus.

Ook wordt er bij het aanvragen van deze tegemoetkoming leges gevraagd. De hoogte van de leges kunnen per provincie verschillen. Daarnaast rekent ook iedere provincie met een eigen percentage **eigen risico**.

Zie voor de individuele **provinciale beleidsregels** de website van BIJ12:

<https://www.bij12.nl/onderwerp/faunaschade/tegemoetkoming-aanvragen/provinciale-beleidsregels/>

3. Aanvraag procedure

Het aanvragen van een tegemoetkoming faunaschade is een verantwoordelijkheid van de grondgebruiker. Echter ook hier weer de aanbeveling om als jager/ schadebestrijder samen te werken met de grondgebruiker. Met gebieds- en faunakennis kan de jager een waardevolle bijdrage leveren in een vlotte afhandeling van de aanvraag. Denk hierbij aan soortenkennis van de jager die over het algemeen beter is dan verwacht mag worden van een grondgebruiker.

Aanmelden

Een aanvraag indienen doet de grondgebruiker via SRS (Faunaschade Registratie Systeem) bij BIJ12: www.mijnfaunazaken.nl. BIJ12 heeft een video gemaakt met uitleg over het registreren en inloggen, <https://youtu.be/SPtmmeB0yOs>.

Procedure

In onderstaand figuur wordt schematisch weergegeven welke processtappen een aanvraag doorloopt.

Figuur – schematische weergave processtappen tegemoetkoming faunaschade

Processtap:

a. Aanvraag indienen

BIJ12 heeft een algemene instructiefilm gemaakt voor het indienen van tegemoetkomingsaanvraag: <https://youtu.be/ds73e7ih3bA>.

- zodra een gebruiker is ingelogd wordt gevraagd om de betreffende schadepercelen in te voeren. De gegevens van percelen wordt digitaal opgehaald via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).
Zie instructiefilm van BIJ12 voor selectie van percelen: https://youtu.be/Nsn_ZloCFLQ
- Na selectie van percelen wordt vervolgens het gewas, de schade veroorzakende diersoort en getroffen maatregelen vastgelegd.
- Tot slot wordt gevraagd om de bejagingsacties. Waar de gegevens van bejagingsacties worden opgehaald is per provincie verschillend:
 - FaunaSchade Registratie (FRS) Noord-Brabant, Utrecht en Zuid-Holland.
 - Faunaschade Registratie Systeem (SRS): Drenthe, Flevoland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland.
 - Faunaspot: Noord-Holland.

b. 1ste beoordeling

Na indienen van de aanvraag wordt de 1ste beoordeling door BIJ12 uitgevoerd. Dit is een geautomatiseerde beoordeling waarbij ca. 95% van de gevallen direct door wordt gestuurd naar het taxatiebureau. Er zijn maar een beperkt aantal redenen waarom een aanvraag niet automatisch wordt doorgestuurd:

- Bijzonder gewas of diersoort
- Schadeperceel niet in eigendom of pacht
- Aanvraag te laat ingediend (buiten 7 werkdagen na ontstaan schade)
- Geen omgevingsvergunning aangevraagd

c. Taxatie

De taxatie wordt uitgevoerd door onafhankelijke taxatiebureaus. Volgens de protocollen en taxatierichtlijnen van BIJ12 stellen zij de directe opbrengstderving van het betreffende gewas vast.

Doel Taxatie

“Doel taxatie is het vaststellen van de opbrengstderving van het gewas als gevolg van de in het wild levende dieren en het aangeven welke diersoorten voor deze schade verantwoordelijk zijn.”

BIJ12 werkt met vaste taxatiebureau 's die per provincie of gewas kunnen verschillen.

- Taxateur volgt gewas/schadeontwikkeling vanaf moment opdracht.
- Eindtaxatie kort voor oogst/ingebruikname.
- Inschatting diersoorten op basis van sporen, gebiedskennis, opgave grondgebruiker. Hierbij is de samenwerking met de jager /schadebestrijder juist van groot belang. Immers mag van hem/haar verwacht worden dat zij goed kunnen herkennen welke diersoort verantwoordelijk is voor de opgegeven schade. Hiermee wordt ook de schade aan de juiste soort toegekend wat weer van belang is voor de data en welke soort beheerd/ bestreden mag worden.

De prijs- en opbrengstgegevens worden betrokken van onder andere Wageningen UR Livestock Research, KWIN-AGV en marktgegevens.

d. 2de beoordeling

Op basis van het taxatierapport vindt er een toetsing plaats aan de provinciale beleidsregels zoals:

- Diersoort
- Preventieve maatregelen (2 maatregelen uit de FPK)

DEEL III – Praktische informatie | Faunaschade afhandeling

- Eigen risico en leges – hierbij wordt een uitzondering gemaakt zoals, in een ganzenrustgebied in de periode dat de schadeveroorzakende diersoort niet mag worden verontrust/gedood en schade aangericht door de wolf.
- Adequaat gebruik – BIJ12 toetst of er bij een omgevingsvergunning of vrijstelling (voor afschot) minimaal 2x per week afschot is uitgevoerd. Deze afschotacties moeten de gehele periode, tussen datum constatering tot de datum van eindtaxatie, worden uitgevoerd (zolang de vergunning of vrijstelling van kracht is).

Bejaagacties

Welke acties tellen mee:

- Bejaagacties met afschot
- Bejaagacties zonder afschot (afschot 0 of “inspanning verricht zonder resultaat”)
- Alleen bejaagacties die in erkende systemen zijn geregistreerd (o.a. FRS, Faunaspot)
- Bejaagacties die binnen 2 weken na datum eindtaxatie zijn geregistreerd
- Bejaagacties verricht op opgegeven schadepercelen of in buffer 200 meter rondom

Welke acties tellen niet mee?

- Verjaagacties (vogelafweerpistool of geweer als akoestisch middel)
- Bejaagacties beschreven in handgeschreven verklaringen, briefjes of E-mails

e. Besluit

Na afronding van de voorgaande stappen wordt er een besluit opgesteld, de hoogte van de schade tegemoetkoming aan indiener bekend gemaakt en het bedrag uitgekeerd.